

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 28 kwietnia 1965 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk.

1. Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 14, poz. 99) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 1963 r. Nr 40, poz. 226 i z 1965 r. Nr 14, poz. 99) z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji działów, rozdziałów, artykułów, ustępów i punktów.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

1) art. 50, 51, 52, 53, 54, 55 ust. 2 i art. 56 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 10, poz. 64) w brzmieniu:

„Art. 50. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w

Akademii zachowują zajmowane stanowiska samodzielnych pracowników nauki i mogą być powoływane na stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta.

Art. 51. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach zastępców profesora w Akademii mogą w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

Art. 52. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w Akademii zachowują zajmowane stanowiska do dnia 30 września 1962 r.

Art. 53. 1. Sprawy dotyczące nadania tytułów naukowych profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej, zostaną rozpatrzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Przepis art. 50 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały tytuły naukowe zgodnie z ust. 1.

Art. 54. Komisja Kwalifikacyjna, o której mowa w art. 40, przejmie wszystkie funkcje Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej działającej dotychczas na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205) w zakresie instytutów naukowych (naukowo-badawczych) istniejących poza Akademią i szkołami wyższymi.

Art. 55. 2. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie zachowują moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 30 października 1951 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 57, poz. 391) ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 56. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

2) art. 3 ustawy z dnia 28 czerwca 1963 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 28, poz. 166) w brzmieniu:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;
3) art. 2—4 i art. 6 ustawy z dnia 31 marca 1965 r. o zmianie ustawy o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 14, poz. 99) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. Zatrudnieni w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy docenci etatowi, profesorowie nadzwyczajni i profesorowie zwyczajni stają się samodzielnymi pracownikami naukowo-badawczymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Stosunek służbowy z adiunktami, starszymi asystentami i asystentami zatrudnionymi w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy trwa do czasu określonego w piśmie nominacyjnym. Po tym terminie stosunek służbowy może być z nimi odnowiony według zasad niniejszej ustawy. W przypadkach wyjątkowych uzasadnionych rozwojem naukowym pracownika stosunek służbowy z adiunktem zatrudnionym w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy może być za zgodą Sekretarza Naukowego Akademii odnowiony jeden raz według przepisów dotychczasowych.

3. Pracownikom naukowo-badawczym Akademii przysługują uprawnienia przewidziane w dotychczasowych przepisach dla pracowników nauki.

4. Dotychczasowi pracownicy techniczno-badawczy zatrudnieni w Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują swoje uprawnienia, wynikające z dotychczasowych przepisów.

Art. 3. Działająca przy Akademii w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy Komisja Kwalifikacyjna staje się Główną Komisją Kwalifikacyjną w rozumieniu niniejszej ustawy i przejmuje do załatwienia wszystkie sprawy, nie załatwione przez dotychczasową Komisję Kwalifikacyjną.

Art. 4. Do czasu wydania przepisów wykonawczych, przewidzianych w niniejszej ustawie, pozostają w mocy przepisy dotychczasowe ze zmianami, wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia”.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1965 r. (poz. 119).

USTAWA

z dnia 17 lutego 1960 r.

o Polskiej Akademii Nauk.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne.

Art. 1. Polska Akademia Nauk — oznaczona w dalszych przepisach skrótem „Akademia” — jest najwyższą instytucją naukową w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 2. Zadaniem Akademii jest:

1) zapewnienie nauce polskiej warunków wszechstronnego rozwoju;

2) wytyczanie badaniom naukowym kierunku, który odpowiada potrzebom Narodu budującego ustrój socjalistyczny;

3) przyczynianie się do rozwoju postępowej myśli naukowej w świecie;

4) reprezentowanie nauki polskiej w kraju i za granicą.

Art. 3. W zakresie swoich zadań Akademia sprawuje funkcje naczelnego organu państwowego.

Art. 4. Do zakresu działania Akademii należy:

- 1) organizowanie i prowadzenie prac naukowych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień mających istotne znaczenie dla budownictwa socjalistycznego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;
- 2) przyczynianie się do rozwoju badań naukowych przez udzielanie zasiłków poszczególnym uczonym lub instytucjom na wykonanie określonych prac naukowych;
- 3) organizowanie sesji i zjazdów naukowych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, oraz uczestniczenie w sesjach i zjazdach naukowych w kraju i za granicą;
- 4) prowadzenie działalności wydawniczej w dziedzinie badań naukowych;
- 5) współdziałanie z naczelnymi organami administracji państwowej, sprawującymi nadzór nad szkołami wyższymi — w projektowaniu organizacji studiów wyższych i ustalaniu planów i programów nauczania, jak również w organizowaniu studiów podyplomowych;
- 6) kształcenie kadr pracowników naukowo-badawczych w swoich placówkach naukowo-badawczych oraz nadawanie stopni naukowych, jak również przyznawanie stypendiów naukowych na warunkach i w trybie określonym w porozumieniu z Ministrami Szkolnictwa Wyższego i Finansów;
- 7) współpraca z Komitetem Nauki i Techniki w zakresie ustalania przezeń założeń rozwoju nauki i techniki, zasad tworzenia placówek naukowych, organizowania i finansowania badań oraz innych ważnych zagadnień rozwoju nauki przez inicjowanie, opiniowanie lub opracowywanie poszczególnych zagadnień, objętych programem działania Komitetu Nauki i Techniki;
- 8) organizowanie i prowadzenie prac w dziedzinie upowszechniania wiedzy w społeczeństwie i współdziałanie w tej dziedzinie z innymi instytucjami;
- 9) opracowywanie w oparciu o generalne założenia Komitetu Nauki i Techniki przy współudziale Ministra Szkolnictwa Wyższego i innych zainteresowanych ministrów — perspektywicznych planów rozwoju nauki, współdziałanie z Komitetem Nauki i Techniki przy opracowywaniu planów badań w zakresie problemów posiadających szczególne znaczenie dla gospodarki narodowej oraz opracowywanie okresowych planów badań nie wchodzących w zakres bezpośredniego zainteresowania Komitetu Nauki i Techniki;
- 10) koordynowanie badań naukowych objętych planami okresowymi w zakresie, w jakim koordynacja ta nie jest zastrzeżona dla Komitetu Nauki i Techniki;
- 11) organizowanie w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego i innymi zainteresowanymi ministrami kontroli wykonania planów badań naukowych w zakresie objętym działalnością Akademii;
- 12) koordynowanie przy współudziale Ministra Szkolnictwa Wyższego i innych zainteresowanych ministrów współpracy naukowej z zagranicą w zakresie, w jakim koordynacja ta nie jest zastrzeżona dla Komitetu Nauki i Techniki;
- 13) wykonywanie na zlecenie Rządu nadzoru nad działalnością naukową polskich placówek w kraju i za granicą nie objętych organizacją Akademii;
- 14) organizowanie ekspertyz naukowych na żądanie naczelnich organów władzy lub administracji państwowej;
- 15) przedstawianie Rządowi wniosków dotyczących potrzeb i organizacji nauki, wyposażenia placówek naukowych

i finansowania badań w zakresie objętym działalnością Akademii;

- 16) roztaczanie opieki nad społecznymi instytucjami naukowymi.

Art. 5. 1. Akademia jest stałym doradcą Rządu w sprawach nauki.

2. Naczelne organy administracji państwowej zasięgają opinii Akademii we wszystkich istotnych sprawach dotyczących stanu i rozwoju nauki.

Art. 6. 1. Akademia jest osobą prawną z siedzibą w Warszawie.

2. Akademia może zakładać swoje oddziały i placówki naukowe w kraju i za granicą oraz może sprawować zarząd placówkami naukowymi za granicą.

3. Akademia używa pieczęci okrągłej z godłem państwowym po środku, zawierającej w otoku nazwę „Polska Akademia Nauk”.

Art. 7. 1. Szczegółową organizację wewnętrzną Akademii oraz zakres i tryb działania jej organów określa w ramach przepisów niniejszej ustawy statut Akademii nadany przez Radę Ministrów.

2. Zwierzchni nadzór nad Akademią sprawuje Prezes Rady Ministrów.

DZIAŁ II

Członkowie Akademii.

Art. 8. Akademia jednoczy w swoim składzie wybitnych uczonych dla twórczej pracy naukowej i wykonywania zadań Akademii.

Art. 9. 1. Akademia składa się z członków krajowych: rzeczywistych i korespondentów oraz z członków zagranicznych.

2. Członkowie Akademii są wybierani przez Zgromadzenie Ogólne na wniosek właściwych wydziałów Akademii przedstawiony przez Prezydium Akademii; wybór członków Akademii podlega zatwierdzeniu przez Radę Państwa.

3. Ogólną liczbę członków krajowych określa na okresy pięcioletnie Prezes Rady Ministrów na wniosek Prezydium Akademii.

Art. 10. 1. Na członków zagranicznych Akademii mogą być wybierani tylko uczeni nie będący obywatelami polskimi.

2. Członkowie zagraniczni nie mogą być powoływani do organów Akademii.

Art. 11. 1. Członkowie Akademii obowiązani są:

- 1) prowadzić prace naukowe zgodnie z planem prac Akademii;
- 2) składać roczne sprawozdania ze swoich prac właściwym wydziałom Akademii;
- 3) uczestniczyć w sesjach Zgromadzenia Ogólnego oraz w pracach właściwych wydziałów, komitetów naukowych i komisji.

2. Członek Akademii po ukończeniu 70 lat życia może zwolnić się od udziału w pracach wymienionych w ust. 1.

Art. 12. 1. Członkowie Akademii otrzymują stałe uposażenie według norm i zasad, które określi Rada Ministrów.

2. Uposażenie to jest wolne od opodatkowania i niezależne od uposażenia pobieranego z innych tytułów.

Art. 13. Członkowie krajowi Akademii i ich rodziny korzystają ze wszystkich uprawnień i ulg przewidzianych przez przepisy szczególne dla pracowników naukowo-badawczych i ich rodzin.

Art. 14. Ze stanowiskiem członka Akademii nie można bez zgody Prezydium Akademii łączyć żadnego zajęcia zarobkowego z wyjątkiem zajęcia w szkole wyższej lub w placówce naukowej, nie objętej organizacją szkolnictwa wyższego. Zakaz ten nie dotyczy piastowania stanowiska ministra, podsekretarza stanu lub stanowiska równorzędnego.

Art. 15. Członek Akademii może być z niej wykluczony uchwałą Zgromadzenia Ogólnego za zachowanie się godzące w interesy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej albo z innych powodów niegodne uczonogo.

Art. 16. Szczegółowy tryb zgłaszania kandydatur oraz wybierania i wykluczania członków Akademii określa regulamin uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne na wniosek Prezydium Akademii.

Art. 17. Przepisy art. 11—14 nie mają zastosowania do zagranicznych członków Akademii.

DZIAŁ III

Organizacja wewnętrzna Akademii.

Rozdział 1.

Zgromadzenie Ogólne, Prezydium, Sekretariat Naukowy.

Art. 18. 1. Naczelnym organem Akademii jest Zgromadzenie Ogólne.

2. Zgromadzenie Ogólne nadaje ogólny kierunek działalności Akademii, sprawuje nadzór nad jej organizacją i działalnością i decyduje w sprawach zastrzeżonych do jego właściwości w niniejszej ustawie i w statucie Akademii.

Art. 19. W Zgromadzeniu Ogólnym biorą udział z głosem stanowczym członkowie krajowi Akademii.

Art. 20. Prezydium Akademii czuwa nad należytym wykonaniem zadań przez Akademię i wszystkie jej organy zgodnie z przepisami niniejszej ustawy, statutem Akademii i uchwałami Zgromadzenia Ogólnego oraz decyduje w sprawach zastrzeżonych w niniejszej ustawie i w statucie Akademii do właściwości Prezydium Akademii.

Art. 21. 1. W skład Prezydium wchodzi:

- 1) Prezes i wiceprezesi Akademii wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród rzeczywistych członków Akademii, przy czym liczbę wiceprezesów ustala ustępujące Prezydium Akademii za zgodą Prezesa Rady Ministrów;
- 2) członkowie Prezydium wybierani przez Zgromadzenie Ogólne spośród członków krajowych Akademii w liczbie ustalonej przez ustępujące Prezydium za zgodą Prezesa Rady Ministrów;
- 3) Sekretarz Naukowy Akademii powołany spośród członków krajowych Akademii przez Radę Państwa na wniosek Rady Ministrów;
- 4) zastępcy Sekretarza Naukowego Akademii i sekretarze wydziałów Akademii, powołani spośród członków krajo-

wych Akademii przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek Sekretarza Naukowego Akademii;

- 5) przewodniczący oddziałów zamiejscowych Akademii powołani spośród członków krajowych Akademii w trybie ustalonym w statutach organizacyjnych oddziałów.

2. Wybór członków Prezydium przez Zgromadzenie Ogólne wymaga zatwierdzenia przez Radę Ministrów.

3. Prezes i wiceprezesi Akademii, Sekretarz Naukowy, zastępcy Sekretarza Naukowego i sekretarze wydziałów są stale urzędującymi członkami Prezydium Akademii.

Art. 22. Kadencja Prezydium trwa trzy lata i rozpoczyna się z początkiem roku kalendarzowego. Jeżeli z upływem kadencji nowy skład osobowy Prezydium nie jest powołany, dotychczasowe Prezydium pełni wszystkie funkcje do chwili objęcia ich przez nowe Prezydium. W razie zmian w składzie Prezydium w ciągu kadencji okres pełnienia funkcji przez nowo powołanych członków kończy się z upływem kadencji całego Prezydium.

Art. 23. 1. Prezes Akademii przewodniczy na sesjach Zgromadzenia Ogólnego, zwołuje posiedzenia Prezydium i przewodniczy na nich, kieruje pracą Prezydium, a w okresach międzyposiedzeniami Prezydium sprawuje w imieniu Prezydium bieżący nadzór nad działalnością Akademii i reprezentuje ją na zewnątrz.

2. Wiceprezesi Akademii są stałymi pomocnikami Prezesa i zastępują go w miarę potrzeby.

Art. 24. 1. Sekretariat Naukowy Akademii sprawuje ogólne kierownictwo działalnością jednostek organizacyjnych Akademii naukowych, gospodarczych i administracyjnych, opracowuje projekt budżetu Akademii i przydziela środki w ramach obowiązującego budżetu, przygotowuje perspektywiczne i okresowe plany rozwoju nauki, zbiorcze plany prac badawczych Akademii oraz podejmuje decyzje związane z wykonaniem budżetu i w innych sprawach zgodne z niniejszą ustawą i statutem Akademii.

2. W skład kolegiального Sekretariatu Naukowego Akademii wchodzi: Sekretarz Naukowy Akademii, jego zastępcy i sekretarze wydziałów.

Art. 25. 1. Sekretarz Naukowy Akademii przy pomocy swoich zastępców sprawuje bieżące kierownictwo całą działalnością Akademii. Do jego zakresu działania należą decyzje we wszystkich sprawach nie zastrzeżonych innym organom Akademii.

2. Sekretarz Naukowy Akademii bierze udział z głosem doradczym w posiedzeniach Rady Ministrów i odpowiednich komitetów Rady Ministrów.

3. Uprawnienia zastrzeżone w przepisach szczególnych ministrom w sprawach organizacyjnych, administracyjnych, finansowych i gospodarczych przysługują odpowiednio Sekretarzowi Naukowemu Akademii, o ile niniejsza ustawa lub statut nie stanowią inaczej.

4. Sekretarz Naukowy Akademii jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników zatrudnionych w Akademii.

Art. 26. Stale urzędujący członkowie Prezydium Akademii otrzymują wolne od podatku dodatki funkcyjne do uposażenia członka Akademii w wysokości ustalonej przez Radę Ministrów. Ograniczenia łączenia płatnych zajęć pracowników naukowo-badawczych oraz pracowników naukowo-dydaktycznych szkół wyższych nie odnoszą się do funkcji członków Prezydium Akademii.

Rozdział 2.

Wydziały, komitety, placówki naukowe i oddziały.

Art. 27. 1. Akademia dzieli się na wydziały, z których każdy obejmuje określoną grupę nauk.

2. Tworzenie wydziałów oraz ich przekształcanie i znieszenie następuje w drodze uchwały Zgromadzenia Ogólnego Akademii na wniosek Prezydium. Uchwała podlega zatwierdzeniu przez Radę Ministrów.

Art. 28. 1. Każdy członek Akademii jest członkiem jednego z jej wydziałów zależnie od swojej specjalności naukowej. Może on brać udział w pracach innych wydziałów, jednakże bez prawa głosowania w sprawach organizacyjnych i personalnych.

2. Przy wyborze członka Akademii Zgromadzenie Ogólne rozstrzyga o jego przynależności do jednego z wydziałów.

Art. 29. Wydział bierze bezpośredni udział w pracach nad rozwojem nauk objętych właściwością wydziału, sprawuje ogólne kierownictwo i nadzór naukowy i organizacyjny nad placówkami, komitetami i komisjami naukowymi należącymi do wydziału, tudzież nad społecznymi instytucjami naukowymi poddanymi opiece wydziału oraz wykonuje inne zadania zastrzeżone do właściwości wydziału w przepisach ustawy i statutu Akademii lub zlecone przez Prezydium Akademii.

Art. 30. 1. Sekretarz wydziału Akademii kieruje bieżącymi pracami wydziału, zwołuje jego sesje plenarne i przewodniczy na nich, przygotowuje materiały obrad i wykonuje uchwały sesji plenarnych wydziału, jak również uchwały Prezydium i Sekretariatu Naukowego Akademii odnoszące się do wydziału.

2. Sekretariat Naukowy Akademii może powołać jednego lub więcej zastępców sekretarza wydziału spośród samodzielnych pracowników naukowo-badawczych.

3. Sekretarz wydziału wykonuje swoje zadania przy pomocy swoich zastępców oraz sekretariatu naukowego wydziału, którym kieruje.

4. W skład sekretariatu naukowego wydziału wchodzi:

- 1) sekretarz wydziału jako przewodniczący;
- 2) zastępcy sekretarza;
- 3) członkowie Akademii wybrani przez wydział; wydział może wybrać w razie potrzeby także samodzielnych pracowników naukowo-badawczych nie będących członkami Akademii.

Art. 31. 1. Jako organy pomocnicze dla wydziału lub bezpośrednio dla Prezydium i Sekretariatu Naukowego Akademii w zakresie poszczególnych dyscyplin, ich grup lub szczególnych zagadnień naukowych tworzy się komitety naukowe.

2. Zasady tworzenia komitetów i ich składu, sposób powoływania członków oraz zakres i tryb ich działania określa statut Akademii i regulaminy wydane na podstawie statutu.

Art. 32. 1. Akademia organizuje i prowadzi sieć własnych placówek naukowych, które działają w obrębie właściwych wydziałów Akademii, a wyjątkowo bezpośrednio przy Prezydium Akademii.

2. Placówki naukowe tworzy się na podstawie uchwały Prezydium Akademii na wniosek Sekretariatu Naukowego. Utworzenie instytutu naukowego wymaga zgody Rady Ministrów.

3. W każdej placówce naukowej działa rada naukowa.

4. Nazwy poszczególnych placówek naukowych, ich organizację oraz zakres działania określają statuty nadawane przez Sekretariat Naukowy Akademii.

Art. 33. W obrębie Akademii mogą być na podstawie uchwały Prezydium Akademii tworzone biblioteki naukowe, archiwa, ośrodki dokumentacji naukowej i inne pomocnicze urządzenia naukowe i techniczne, których nazwy, organizację oraz zakres działania określają statuty nadawane przez Sekretariat Naukowy Akademii.

Art. 34. Na podstawie porozumienia między Sekretariatem Naukowym Akademii a właściwymi ministrami placówki naukowe i pomocnicze urządzenia naukowe Akademii, o których mowa w art. 33, są udostępniane poszczególnym szkołom wyższym do celów dydaktycznych, a poszczególnym szkołom wyższym oraz instytutom naukowo-badawczym — do celów badań naukowych. Rozmiary i warunki udostępniania określa wzajemne porozumienie.

Art. 35. Placówki naukowe Akademii mogą nadawać stopnie naukowe zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 36. 1. W celu wzmocnienia pracy naukowej w poszczególnych ośrodkach kraju Akademia może tworzyć swoje terenowe oddziały, skupiające członków Akademii czynnych w danym ośrodku.

2. Powołanie oddziału Akademii wymaga uchwały Zgromadzenia Ogólnego zatwierdzonej przez Radę Ministrów.

3. Organizację i zakres działania oddziału ustala statut uchwalony przez Zgromadzenie Ogólne i zatwierdzony przez Radę Ministrów.

DZIAŁ IV

Pracownicy Akademii.

Art. 37. W celu wykonania swych zadań Akademia może zatrudniać:

- 1) pracowników naukowo-badawczych;
- 2) pracowników inżynierskich, technicznych i równorzędnych;
- 3) bibliotekarzy dyplomowanych i innych pracowników służby bibliotecznej;
- 4) dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej;
- 5) pracowników organizacyjno-ekonomicznych, administracyjnych i innych.

Art. 38. 1. Powołanie na stanowiska pracowników naukowo-badawczych w Akademii następuje w drodze mianowania.

2. Powołanie na stanowiska bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej następuje w drodze mianowania lub na podstawie umowy o pracę.

3. Pozostałych pracowników zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

4. Osoby zatrudnione w innej instytucji na podstawie mianowania mogą być zatrudnione dodatkowo w Akademii tylko na podstawie umowy o pracę.

Art. 39. Pracownikami naukowo-badawczymi są osoby, które posiadając kwalifikacje określone w niniejszej ustawie zostały powołane na następujące stanowiska w Akademii:

- 1) samodzielnych pracowników naukowo-badawczych;
- 2) adiunktów;
- 3) starszych asystentów;
- 4) asystentów.

Art. 40. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba, która:

- 1) uzyskała stopień naukowy docenta albo
- 2) uzyskała stopień naukowy doktora i posiada dorobek naukowy potwierdzający kwalifikacje kandydata do samodzielnej pracy badawczej.

2. W przypadkach wyjątkowych, uzasadnionych odpowiednim dorobkiem naukowym, na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego może być powołana osoba nie posiadająca stopnia naukowego.

3. Kwalifikacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i w ust. 2, stwierdza Główna Komisja Kwalifikacyjna.

4. Osoby, które w szkole wyższej lub w instytucie naukowo-badawczym albo w innej placówce działającej na podstawie przepisów o instytutach naukowo-badawczych uzyskały tytuł docenta lub profesora albo zajmowały stanowisko docenta etatowego, profesora lub samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, uważa się za kwalifikowane do zajmowania stanowiska samodzielnych pracowników naukowo-badawczych w Akademii.

Art. 41. 1. Na stanowisko adiunkta i starszego asystenta może być powołana osoba, która posiada stopień naukowy doktora lub ukończyła studia wyższe z tytułem magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub studia równorzędne i wykazuje się osiągnięciami w pracy naukowej na poprzednich stanowiskach.

2. Powołanie na stanowisko adiunkta osoby nie posiadającej stopnia naukowego doktora wymaga zgody Sekretarza Naukowego Akademii.

Art. 42. Na stanowisko asystenta może być powołana osoba, która ukończyła studia wyższe z tytułem magistra, magistra-inżyniera, lekarza lub studia równorzędne i w czasie studiów lub w pracy zawodowej wykazała uzdolnienie do pracy naukowej.

Art. 43. 1. Powołanie na stanowisko asystenta następuje na okres jednego roku i może być odnowione tylko jeden raz na rok następny.

2. Powołanie na stanowisko starszego asystenta następuje na okres dwóch lat i może być odnowione tylko jeden raz na dalsze dwa lata.

3. Powołanie na stanowisko adiunkta następuje na okres trzech lat. Osoba posiadająca stopień doktora może być powołana na stanowisko adiunkta na czas nieograniczony.

Art. 44. 1. Na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego powołuje Sekretarz Naukowy Akademii na podstawie uchwały Sekretariatu Naukowego Akademii po wysłuchaniu opinii rady naukowej właściwej placówki i sekretarza właściwego wydziału Akademii.

2. Na stanowiska adiunktów, starszych asystentów i asystentów powołuje w placówkach podległych wydziałom sekretarz właściwego wydziału Akademii, w innych zaś placówkach — Sekretarz Naukowy Akademii, w obydwóch przypadkach po wysłuchaniu opinii rady naukowej placówki. Adiunkta ze stopniem doktora powołuje na czas nieograniczony Sekretarz Naukowy Akademii.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy zawieraniu umów o pracę z pracownikami naukowo-badawczymi w przypadkach przewidzianych w art. 38 ust. 4.

Art. 45. 1. Stosunek służbowy pracownika naukowo-badawczego zawiera się z chwilą doręczenia mu pisma nominacyjnego.

2. Przy pierwszym mianowaniu pracownik składa ślubowanie, którego brzmienie i sposób składania ustala Sekretariat Naukowy Akademii.

Art. 46. 1. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowo-badawczego jest twórcza praca badawcza wykonywana zgodnie z planem badań.

2. Poza obowiązkami wynikającymi z ust. 1 pracownik naukowo-badawczy jest obowiązany brać udział w pracach organizacyjnych zleconych mu przez przełożonego.

3. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 1 i 2 asystenci, starsi asystenci i adiunkci są obowiązani brać udział w organizowanym szkoleniu młodej kadry i wykonywać prace, niezbędne do uzyskania stopni naukowych, a samodzielni pracownicy naukowo-badawczy — czynnie współdziałać w szkoleniu i brać udział w postępowaniu zmierzającym do nadawania stopni naukowych.

4. Wymiar zajęć obowiązkowych pracowników naukowo-badawczych ustala Sekretariat Naukowy Akademii.

Art. 47. 1. Pracownik naukowo-badawczy może być zobowiązany w zakresie swojej specjalności naukowej i w ramach ogólnego wymiaru zajęć obowiązkowych do pracy w innej placówce naukowej Akademii lub w instytucie naukowo-badawczym albo w szkole wyższej.

2. Decyzję o nałożeniu obowiązków określonych w ust. 1 wydaje Sekretarz Naukowy Akademii po zasięgnięciu opinii rady naukowej właściwej placówki i po porozumieniu z właściwym ministrem, jeśli obowiązek pracownika dotyczy instytucji nie podlegającej Akademii.

Art. 48. Pracownik naukowo-badawczy może wykonywać dodatkowo inne stałe zajęcia zarobkowe poza Akademią jedynie za zezwoleniem, którego samodzielnym pracownikom naukowo-badawczym udziela Sekretarz Naukowy Akademii, a pozostałym pracownikom naukowo-badawczym sekretarz właściwego wydziału. W zezwoleniu należy określić rozmiar zajęć dodatkowych, który dla samodzielnych pracowników naukowo-badawczych nie może być większy od rozmiaru zajęć w Akademii, dla innych zaś pracowników naukowo-badawczych nie może przekraczać połowy wymiaru zajęć w Akademii.

Art. 49. Pracownik naukowo-badawczy może uzyskać tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych.

Art. 50. Pracownik naukowo-badawczy ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

Art. 51. Pracownik naukowo-badawczy i członkowie jego rodziny mają prawo do pomocy leczniczej, której zakres określa Rada Ministrów.

Art. 52. Pracownik naukowo-badawczy i członkowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego określonego w odrębnych przepisach.

Art. 53. 1. Powołani w drodze mianowania pracownicy naukowo-badawczy, bibliotekarze, dyplomowani i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków służbowych i uchybienie godności pracownika.

2. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) dyscyplinarne zwolnienie ze stanowiska;
- 4) dyscyplinarne wydalenie ze służby.

Art. 54. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają komisje dyscyplinarne.

2. Komisje są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

3. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia skład, sposób powoływania i organizację komisji dyscyplinarnych, zasady wyznaczania składów orzekających, sposób powoływania, zakres i tryb działania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

Art. 55. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani wydać orzeczenia dyscyplinarnego uznającego winę i wymierzającego karę, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Gdy o ten sam czyn było prowadzone postępowanie karne, pięcioletni termin liczy się od dnia prawomocnego zakończenia tego postępowania.

2. Rozwiązanie stosunku służbowego po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jak również do wymierzenia kary.

Art. 56. 1. Sekretarz Naukowy Akademii może zawiesić w czynnościach pracownika powołanego w drodze mianowania, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na wagę i prawdopodobieństwo zarzutów jest celowe odsunięcie pracownika od wykonywania obowiązków.

2. Jeżeli pracownika pozbawiono w związku z wszczęciem postępowania karnego wolności, zawieszenie jest obowiązkowe.

Art. 57. 1. Pracownik naukowo-badawczy może być przeniesiony na odpowiednie stanowisko do pracy w zakresie tej samej specjalności naukowej do innej placówki naukowej Akademii, instytutu naukowo-badawczego lub szkoły wyższej.

2. Przeniesienie następuje na prośbę lub za zgodą zainteresowanego. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników naukowo-badawczych, zniesienia lub przekształcenia placówki albo też przeprowadzenia w niej innych istotnych zmian organizacyjnych lub jeśli wymaga tego kształcenie kadr w szkolnictwie wyższym można przenieść pracownika, który nie wyraził na to zgody.

3. Przeniesienia dokonuje organ właściwy do powołania na nowe stanowisko za zgodą organu, któremu pracownik dotychczas podlegał. Przed wydaniem decyzji należy zasięgnąć opinii właściwych rad wydziału i rad naukowych.

Art. 58. 1. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym podlega rozwiązaniu:

- 1) na prośbę pracownika, zgłoszoną nie później niż na 3 miesiące przed terminem rozwiązania;
- 2) w razie choroby powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowej;
- 3) z końcem roku kalendarzowego, w którym pracownik kończy 70 lat życia.

2. Zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich o trwałej niezdolności do pracy naukowej określa Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumie-

niu z Sekretarzem Naukowym Akademii oraz z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

3. Na wniosek rady naukowej placówki, zgłoszony za zgodą samodzielnego pracownika naukowo-badawczego, zapiniowany przez kierownika placówki, Sekretariat Naukowy Akademii może przedłużać czas trwania stosunku służbowego z samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy 3-letnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni ulega on rozwiązaniu.

4. Organ właściwy do mianowania może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika naukowo-badawczego, który nie zastosował się do decyzji o przeniesieniu na inne stanowisko w przypadku określonym w art. 57.

Art. 59. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym, który ukończył 65 lat życia, może być rozwiązany na jego prośbę z zachowaniem praw emerytalnych.

Art. 60. W przypadku określonym w art. 58 ust. 1 pkt 3, ust. 4 i w art. 59 rozwiązanie stosunku służbowego następuje za trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a w przypadku określonym w art. 58 ust. 1 pkt 2 — po upływie trzech miesięcy od daty wydania prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w art. 58 ust. 2.

Art. 61. Stosunek służbowy z pracownikiem naukowo-badawczym rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia ze stanowiska lub wydalenia ze służby;
- 2) pozbawienia tytułu naukowego;
- 3) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych;
- 4) nieodnowienia stosunku służbowego po upływie okresu jego trwania.

Art. 62. 1. Stosunek służbowy z adiunktem, powołanym na czas określony, starszym asystentem i asystentem może być rozwiązany przed upływem okresu, na jaki pracownik został powołany, w razie stwierdzenia, że nie czyni on koniecznych postępów w swoim rozwoju naukowym. Rozwiązanie stosunku służbowego następuje za 3-miesięcznym wypowiedzeniem.

2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1, stwierdza komisja, której skład, sposób powołania i tryb działania określa Sekretariat Naukowy Akademii.

3. Na decyzję sekretarza wydziału o rozwiązaniu stosunku służbowego służy pracownikowi zażalenie do Sekretarza Naukowego Akademii. Na decyzję Sekretarza Naukowego Akademii o rozwiązaniu stosunku służbowego nie służy zażalenie.

Art. 63. Pracownik naukowo-badawczy powołany stosownie do statutu Akademii do pełnienia funkcji kierowniczej w jej placówce może być w każdym czasie odwołany z tej funkcji przez organ, który go do niej powołał. Odwołanie to nie powoduje rozwiązania jego stosunku służbowego jako pracownika naukowo-badawczego.

Art. 64. Stosunek służbowy rozwiązuje lub stwierdza jego rozwiązanie z mocy prawa organ, który jest właściwy do mianowania.

Art. 65. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny oraz staż pracy bibliotecznej i złożyła egzamin bibliotekarski lub została zwolniona od egzaminu w przepisany trybie.

3. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich i udzielania zwolnień od egzaminów.

Art. 66. 1. Dyplomowanymi pracownikami dokumentacji naukowej są:

- starszy dokumentalista dyplomowany,
- dokumentalista dyplomowany,
- adiunkt dokumentacji naukowej,
- asystent dokumentacji naukowej.

2. Na stanowisko dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej można powołać osobę, która posiada dyplom magistra, magistra-inżyniera lub lekarza albo dyplom równorzędny i odpowiednią praktykę.

3. Rada Ministrów określa szczegółowe warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej.

Art. 67. Do bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej stosuje się odpowiednio przepisy art. 50 i 51, a w przypadku powołania ich w drodze mianowania ponadto art. 45, 57—60, art. 61 pkt 1 i 3, art. 63 i 64.

Art. 68. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia tabelę stanowisk pracowników Akademii z wyjątkiem pracowników naukowo-badawczych, bibliotekarzy dyplomowanych oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej i kwalifikacje wymagane do objęcia poszczególnych stanowisk.

Art. 69. Wysokość i zasady wypłacania uposażenia pracowników, zatrudnionych w Akademii, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 70. O zatrudnieniu w Akademii pracowników nie będących pracownikami naukowo-badawczymi decyduje oraz umowy o pracę zawiera Sekretarz Naukowy Akademii. Sekretarz Naukowy może swoje uprawnienia w tym zakresie przekazać sekretarzom wydziałów albo kierownikom placówek naukowych.

Art. 71. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie do pracowników Akademii powołanych w drodze mianowania stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

DZIAŁ V

Główna Komisja Kwalifikacyjna.

Art. 72. 1. Główna Komisja Kwalifikacyjna, zwana dalej „Komisją”, działa przy Polskiej Akademii Nauk i jest powołana:

- 1) do wyrażania opinii w sprawie nadawania stopni naukowych i tytułów naukowych zgodnie z przepisami o stopniach naukowych i tytułach naukowych;
- 2) do stwierdzania posiadania kwalifikacji wymaganych do powołania na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego zgodnie z przepisami niniejszej ustawy oraz z przepisami o instytutach naukowo-badawczych;
- 3) do sprawowania kontroli nad przebiegiem postępowania w sprawie nadawania stopni naukowych w placówkach naukowych Akademii i w instytutach naukowo-badawczych oraz do wydawania wytycznych i wyjaśnień w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. Jednostki uprawnione do nadawania stopni naukowych są obowiązane do udzielania Komisji wszelkich żądanych przez nią materiałów i wyjaśnień w tych sprawach.

3. W wykonywaniu swoich zadań Komisja jest niezależna.

Art. 73. 1. Członków Komisji powołuje Prezes Rady Ministrów spośród wybitnych uczonych, reprezentujących główne kierunki nauki.

2. Spośród członków Komisji będących członkami Akademii Prezes Rady Ministrów powołuje przewodniczącego Komisji i dwóch jego zastępców.

3. Kadencja członków Komisji trwa 3 lata.

4. Przewodniczący i jego zastępcy mogą być powołani jako stale urzędujący. Przepis art. 26 stosuje się odpowiednio.

5. Inni członkowie Komisji otrzymują diety za posiedzenia w wysokości ustalonej przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 74. 1. Wewnętrzną organizację Komisji i tryb jej działania ustala regulamin uchwalony przez Radę Ministrów.

2. Nadzór nad Komisją sprawuje Prezes Rady Ministrów.

DZIAŁ VI

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 75. 1. Dotychczasowi członkowie rzeczywisci, korespondenci i zagraniczni pozostają członkami Akademii w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowi członkowie tytułarni Akademii korzystają nadal z dotychczasowych uprawnień.

Art. 76. Tracą moc wszystkie przepisy w przedmiotach unormowanych niniejszą ustawą, w szczególności:

- 1) ustawa z dnia 30 października 1951 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 57, poz. 391);
- 2) w zakresie dotyczącym Polskiej Akademii Nauk — art. 154 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkołach wyższych (Dz. U. Nr 63, poz. 336).